

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

Η συμπεριφορά των γονιών και η επίπτωσή της στους εφήβους

Η διαδικασία του αποχωρισμού και της εξατομίκευσης με στόχο τη διαμόρφωση μιας προσωπικής ταυτότητας, αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας και προϋποθέτει μια αμοιβαία κίνηση με την οποία ο έφηβος απομακρύνεται από τους γονείς του και αυτοί από τον έφηβο.

Σ' αυτή την πορεία, οι γονείς βρίσκονται αντιμέτωποι με την εφηβική φαντασία που βρίσκεται στο απόγειό¹ της, τη στιγμή κατά την οποία οι ίδιοι είναι **συμβιβασμένοι** με την πραγματικότητα της ζωής. Βρίσκονται αντιμέτωποι με την ανάδυση της σωματικής ρώμης² των εφήβων, ενώ οι ίδιοι βιώνουν το τέλος της ακμής της. Επιχειρούν να κατανοήσουν τα οράματα των εφήβων για το μέλλον, ενώ οι ίδιοι έχουν κυρίως παρελθόν και το μέλλον τους μοιάζει με «άδεια φωλιά». Καλούνται να διαχειριστούν την απώλεια του «προστατευτικού» και «παντοδυναμικού» τους ρόλου με τον οποίο εξιδανικευτικά τους έβλεπαν ως τότε τα παιδιά τους, ενώ τώρα αυτός ο ρόλος όχι μόνο είναι περιττός, αλλά και εμποδιστικός. Και, τέλος, σε όλα αυτά προστίθεται πολύ συχνά και ο θάνατος των δικών τους γονιών.

Είναι απόλυτα φυσικό, συνεπώς, αυτές οι αλλαγές να τους δημιουργούν **αρνητικά συναισθήματα**, όπως ζήλεια, ανησυχία, έχθρα, θλίψη, που πολύ συχνά τους οδηγούν να αντιμετωπίζουν την εφηβική ηλικία με αρνητικές φαντασιώσεις, οι οποίες ξεπηδούν είτε από τις αναμνήσεις της δικής τους εφηβείας, είτε από ιστορίες τρόμου και φρίκης για καταχρήσεις από τους εφήβους. Παρόμοιες συμπεριφορές είναι συχνά τόσο δραματικές, ώστε δημιουργούν λανθασμένες εντυπώσεις για την πραγματικότητα.

Αν, λοιπόν, οι γονείς κυριεύονται από τέτοιους φόβους για τον αποχωρισμό των παιδιών και δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ώριμα, δηλαδή με **κατανόηση** και ενσυναίσθηση, αυτή την εξελικτική πορεία της οικογένειας, είναι πολύ πιθανό οι έφηβοι να υιοθετήσουν ακραία **πρότυπα συμπεριφοράς**.

Ας πάρουμε ως παράδειγμα τον γονιό που ως έφηβος είχε αναγκαστεί να καταπνίξει όλες του τις επιθυμίες και την ανάγκη του για

ανεξαρτησία, φαινόμενο αρκετά συχνό στις προηγούμενες γενεές. Αντιμετωπίζοντας την εφηβεία των δικών του παιδιών, αναπολεί αυτή την «τόσο ωραία εποχή» (τι καλά που ήταν τότε» λέει και ξαναλέει), μεταβάλλει την τότε παθητική του στάση σε ενεργητική και τα βάζει με το παιδί του που προσπαθεί τώρα με τη σειρά του να ανεξαρτητοποιηθεί. Υιοθετώντας, όμως, αυταρχική συμπεριφορά, πυροδοτεί έναν φαύλο κύκλο συγκρούσεων με απρόβλεπτες συνέπειες.

Γ. Φράντζιος, από το διαδίκτυο, Ομιλία στον Δήμο Υμηττού,
26.4.1991(διασκευή)

¹ απόγειο: (μτφ) αποκορύφωμα

² ρώμη: σωματική δύναμη

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με τον ομιλητή, κάποιοι γονείς συμπεριφέρονται αυταρχικά στα παιδιά τους; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Με ποιον τρόπο επιτυγχάνεται η συνοχή από τη δεύτερη στην τρίτη και από την τρίτη στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1. Να συντάξετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή**: **συμβιβασμένοι, αρνητικά συναισθήματα, κατανόηση, πρότυπα συμπεριφοράς, ανεξαρτησία.**

(μονάδες 10)

B2. (Μονάδες 15)

B2. α. Να επισημάνετε, στην τελευταία παράγραφο του κειμένου, τη φράση που φανερώνει χρήση προφορικού λόγου και να αιτιολογήσετε τη θέση της στο κείμενο.

(μονάδες 10)

B2. β. Να επαναδιατυπώσετε τη φράση με τρόπο ώστε το ύφος να γίνει πιο επίσημο.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Σύμφωνα με το συγγραφέα παρατηρείται ένταση ανάμεσα στις σχέσεις των γονιών με τα παιδιά τους με αποτέλεσμα οι γονείς να συμπεριφέρονται αυστηρά στα παιδιά. Υποστηρίζει πως το χάσμα γενεών και οι ταυτόχρονες αλλαγές που συντελούνται στη ζωή των γονιών, τους κάνουν πιο αυστηρούς απέναντι στους εφήβους. Ταυτόχρονα, η υποχώρηση της υπερπροστατευτικής τους τάσης, λόγω των νέων συνθηκών, πυροδοτεί την αυταρχική συμπεριφορά τους. Τέλος, κυριεύονται από αρνητικά συναισθήματα, όπως η ζήλεια και η ανησυχία, ενώ ξυπνούν αρνητικές εντυπώσεις από το δικό τους παρελθόν που εντείνουν τη σύγκρουση μεταξύ τους.

A2. Ανάμεσα δεύτερη και στην τρίτη παράγραφο η συνοχή επιτυγχάνεται με τη χρήση του «συνεπώς», που δηλώνει συμπέρασμα, ενώ ανάμεσα στην τρίτη στην τέταρτη με το «λοιπόν», που δηλώνει επίσης συμπέρασμα.

B1.μΗ εφηβεία αποτελεί μία από τις ωραιότερες αλλά και καθοριστικότερες φάσεις της ανθρώπινης ζωής. Την περίοδο αυτή της ζωής τους οι έφηβοι αντιδρούν δυναμικά, αμφισβητούν τις παραδοσιακές αξίες και έχουν τάσεις **ανεξαρτησίας**. Πολλές φορές όμως, διακατέχονται από **αρνητικά συναισθήματα** που αδυνατούν να ελέγξουν και υιοθετούν λανθασμένα **πρότυπα συμπεριφοράς**. Οι γονείς όμως που είναι **συμβιβασμένοι** με την πραγματικότητα οφείλουν να δείχνουν **κατανόηση** και να κατευθύνουν σωστά τα παιδιά τους σε αυτή την κρίσιμη ηλικιακή περίοδο.

B2. α. Οι φράσεις «τόσο ωραία εποχή» και «τι καλά που ήταν τότε, λέει και ξαναλέει» είναι στοιχεία προφορικού λόγου και προσδίδουν στο κείμενο ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα. Ταυτόχρονα κάνουν το λόγο πιο απλό και το ύφος πιο οικείο.

β. «αναπολεί το εξιδανικευμένο παρελθόν και την αίγλη μιας άλλης εποχής και συνειδητοποιεί την αξία τους».